

ประวัติสำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์(กองวัคซีนเดิม)

กำเนิดกองวัคซีน (สำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์) การป้องกันและกำจัดโรคระบาดสัตว์

ได้รับความสนใจจากกระทรวงเกษตรธิการ โดยเริ่มจัดตั้งหน่วยงานสัตวรักษ์หรือสัตวแพทย์ขึ้น

ในกรมเพาะปลูก ต่อมาเมื่อประมาณ พ.ศ. 2456 ได้เปิดสอนวิชาสัตวแพทย์ขึ้น นักเรียนส่วนใหญ่

คือผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากพนักงานช่างไหม กองช่างไหมเดิม (ภายหลังคือกรมเพาะปลูก)

โดยมีอาจารย์ผู้สอน

เป็นชาวต่างชาติ อังกฤษ หรืออเมริกัน การป้องกันและกำจัดโรคสัตว์ในยุคแรก ๆ นั้น

เป็นโรคระบาดสัตว์ที่เกิดกับสัตว์พาหนะ เช่น โค กระบือ ได้แก่ โรคเฮโมรายิกเซพติซีเมีย (บาร์บอน)

และรินเดอร์เปสต์ (ลงแดง) ในขณะนั้นจำเป็นต้องอาศัยการสั่งซื้อเวชภัณฑ์ วัคซีนและเซรัม

จากเมืองนาตรัง อินโดจีน (ของฝรั่งเศส) ซึ่งไม่เหมาะสมเท่าที่ควรเพราะขาดประสิทธิภาพในการเก็บ

และขนส่ง ในปี พ.ศ. 2469-2470 เจ้ากรมเพาะปลูกพระสิทธิโกสัยพันธุ์ (พระยาอาหารบริรักษ์)

>>> ประวัติสำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์

เขียนโดย คุณฐิติรัตน์

วันพุธที่ 20 สิงหาคม 2008 เวลา 10:11 น.

และ ดร.อาร์.พี.โจนส์ ที่ปรึกษาสัตวแพทย์ กระทรวงเกษตรราธิการ ได้ร่วมกันจัดทำโครงการ

ทดลองเชรุ่มรินเคอร์เปสต์ขึ้นใช้เองที่ตำบลสระปทุม ตอนหัวมุม ถนนสนามม้าเดิม(ปัจจุบันคืออังรีดูนังต์)

ด้านเชื่อมติดต่อกอนนพระราม 1 บริเวณด้านเหนือของคณะสัตวแพทยศาสตร์ และ ทันตแพทยศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั่นเอง เมื่อโครงการทดลองนี้เป็นผลดี จึงได้ทำการขยาย

โดยตั้งหน่วยผลิตเชรุ่มและวัคซีนป้องกันโรคระบาดสัตว์ขึ้นที่ตำบลปากช่อง (ริมลำตะคอง)

อำเภอจันทัก (เดิม) จังหวัดนครราชสีมา

ในช่วงแรก ๆ ของการจัดตั้งหน่วยผลิตเชรุ่มนี้ ดร.อาร์.พี.โจนส์ ได้เคยปรารภอยู่เนือง ๆ ว่า

สถานที่นี้เป็นที่ทุรกันดารอย่างมาก ไม่ใคร่มีผู้คนอยู่อาศัย โรคภัยไข้เจ็บ ชุกชุม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

โรคไข้จับสั่น ซึ่งร้ายแรงมาก การคมนาคมไม่สะดวกเพราะมีเพียงรถไฟอย่างเดียว รถที่ผ่านก็มีเพียง

สองขบวน คือ กรุงเทพฯ-นครราชสีมา และแก่งคอย-สุรินทร์ ดังนั้นการดำเนินงานช่วงแรก คือ

การสำรวจบริเวณ และจับจองพื้นที่ซึ่งยังเป็นป่าการหักล้างถางป่า การดำเนินการก่อสร้างอาคารสถานที่

สำหรับงานผลิตเชรุ่ม บ้านพักเจ้าหน้าที่ตลอดจนการเตรียมคอกสัตว์ การปลูกพืชอาหารสัตว์

>>> ประวัติสำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์

เขียนโดย คุณฐิติรัตน์

วันพุธที่ 20 สิงหาคม 2008 เวลา 10:11 น.

และอื่น ๆ เหล่านี้ดำเนินไปด้วยความยากลำบากยิ่ง ในขั้นแรกทางการได้จับจองที่ดินไว้

รวมทั้งสิ้น 8,000 ไร่

ส่วนการดำเนินงานขั้นต่อ ๆ มา ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบดำเนินการคือ ขุนวิจิตรพาหนการ

และนายทวน ชมภูบุตร อีกส่วนหนึ่งของงานคือการส่งเจ้าหน้าที่สัตวแพทย์ 2 นาย คือ

คุณหลวงศรีสาสินช และนายเชียว ผิวทองงาม (ขุนโกศลควาวิแพทย์) ผู้ซึ่งเดิมสังกัดอยู่หน่วยสัตวรักษ์

กองทัพบก และสถานเสาวภา ไปศึกษาและดูงานผลิตเซรัมที่สถานวิทยาศาสตร์มุกเตศวร

ประเทศอินเดีย เมื่อ ปี พ.ศ.2492 สถานวิทยาศาสตร์แห่งแรกของกรมเพาะปลูกนี้ ได้เริ่มเปิดหน่วยงาน

ผลิตเซรัมขึ้นในปี พ.ศ.2472 และผลิตเป็นผลสำเร็จสมบูรณ์ออกใช้ได้เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2473

ซึ่งถือเป็นวันที่ระลึกของกองผลิตชีวภัณฑ์ตลอดมา トラบจนกระทั่งวันนี้ สถานที่แห่งนี้ ได้ดำเนินการ

ผลิตวัคซีนมารวมเป็นเวลาถึง 87 ปี (พ.ศ. 2560)เมื่อมีการจัดระบบราชการแผ่นดินใหม่ในปี พ.ศ.2477

สถานผลิตซีรัมมีฐานะเป็นแผนกวัคซีนและซีรัม ในสายงานสัตวแพทย์ขึ้นกับ

>>> ประวัติสำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์

เขียนโดย คุณฐิติรัตน์

วันพุธที่ 20 สิงหาคม 2008 เวลา 10:11 น.

กองอุตสาหกรรมสัตว์พรรณ (กองบำรุงสัตว์เดิม) กรมเกษตรและการประมง กระทรวงเกษตรราธิการ

ต่อมาวันที่ 7 พฤศจิกายน 2480 กองอุตสาหกรรมสัตว์พรรณ จึงได้ขยายเป็นกองใหม่ 2 กอง

คือ กองสัตว์รักษาและกองสัตว์บาล แผนกวัคซีนและซีรัมจึงย้ายมาขึ้นกับกองสัตว์รักษา

วันที่ 26 พฤษภาคม 2485 กองสัตว์รักษา และกองสัตว์บาล แยกออกจากกรมเกษตรและประมง

ยกฐานะขึ้นเป็นกรมปศุสัตว์ แผนกวัคซีนและซีรัมจึงมาขึ้นกับ กองสัตวศาสตร์ กรมปศุสัตว์

จนกระทั่งวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2494 มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลง

การจัดระเบียบราชการ กรมปศุสัตว์ขึ้นใหม่ แผนกวัคซีนและซีรัมจึงได้รับการยกระดับฐานะขึ้น

เป็นกองวัคซีนและซีรัมโดยประกอบด้วย 3 แผนก คือ แผนกวัคซีน แผนกซีรัม และแผนกอาหารสัตว์

กองวัคซีนและซีรัมจึงถือกำเนิดนับแต่นั้นมาจากกองวัคซีนเป็นกองผลิตชีวภัณฑ์และสุดท้าย

เป็นสำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์

กองวัคซีนและซีรัม เมื่อเริ่มตั้งประกอบด้วย 3 แผนก คือ แผนกวัคซีน, ซีรัม และอาหารสัตว์

ต่อมามีการจัดระเบียบราชการกรมปศุสัตว์ขึ้นใหม่ เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2495 ให้กองวัคซีนและซีรัม

มี 3 แผนก คือ แผนกอำนาจการ แผนกวัคซีน และแผนกซีรัม และเปลี่ยนอีกครั้งหนึ่ง

ตามพระราชกฤษฎีกา จัดระเบียบราชการกรมปศุสัตว์ เมื่อ พ.ศ. 2500 ประกอบด้วย 3 แผนก คือ

แผนกธุรการ แผนกแบคทีเรียวัคซีน และแผนกไวรัสวัคซีน ทั้งนี้คงชื่อกองวัคซีนและซีรัมไว้

จนกระทั่ง พ.ศ.2516 พระราชกฤษฎีกา แบ่งส่วนราชการ กำหนดให้กองวัคซีนและซีรัมเดิมเปลี่ยนเป็น

กองผลิตชีวภัณฑ์ ซึ่งในเวลาหนึ่ง การแบ่งส่วนราชการแบ่งเป็น “งาน” แทน “แผนก” จากกระแส

การปฏิรูประบบราชการที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2540 จนปัจจุบันรัฐบาลภายใต้การนำของ

พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้ตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2545 จัดแบ่งส่วน

ราชการใหม่ ซึ่งครั้งนี้กองผลิตชีวภัณฑ์ได้พัฒนาชื่อเป็น สำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์

สถานที่ตั้งและพื้นที่ที่ครอบครองปัจจุบัน สำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์ กรมปศุสัตว์

>>> ประวัติสำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์

เขียนโดย คุณฐิติรัตน์

วันพุธที่ 20 สิงหาคม 2008 เวลา 10:11 น.

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตั้งอยู่ที่ตำบลปากช่อง อำเภอ ปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

เป็นที่ราชพัสดุ เดิมมีเนื้อที่กว่า 8,000 ไร่ แบ่งให้ส่วนราชการหลายแห่ง ได้แก่สถานีวิจัย

ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประมาณ 377 ไร่ สถานีพัฒนา ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน ประมาณ 577 ไร่

และส่งมอบให้ราชพัสดุจังหวัดนครราชสีมา จัดเช่าทำกินให้ราษฎรประมาณ 573 ไร่ ปัจจุบันมี

ที่ดินเหลืออยู่ประมาณ 6,900 ไร่ มีหน่วยงานของกรมปศุสัตว์ หลายหน่วยตั้งอยู่ คือ

สำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครราชสีมา สถานีวิจัยทดสอบพันธุ์สัตว์

ปากช่อง ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์นครราชสีมาและสำนักงานปศุสัตว์อำเภอปากช่อง นอกจากนั้น

มีส่วนราชการอื่น เช่น สำนักงานขนส่งจังหวัดนครราชสีมา สาขาปากช่อง